

HONG KONG ES PORTA BÉ, TOT ESPERANT UN FUTUR XINÈS

Amb la vista posada en el 97

El compte enrere progressa, i només queden deu anys. No obstant això, l'economia de la colònia creix. ¿Significa que hi ha confiança en el futur?

Hong Kong va patir una greu crisi entre 1983 i 1985, marcada per una fuga important de capitals i de talents professionals i per la disminució de la producció, que en algunes fàbriques va arribar fins al 50 per cent. Però des de llavors, l'economia ha experimentat un creixement continuat. Les exportacions han augmentat el 1986 un 10 per cent respecte el 1985 i els bons temps semblen haver tornat. Una passejada per Hong Kong Central o per Kowloon sembla confirmar-ho. El principal banc, el Hongkong and Shanghai Banking Corp., acaba d'inaugurar la seva nova seu, un gratacels amb la pretensió de ser l'obra més moderna de l'arquitectura mundial. Continuen aixecant-se aquí i allà nous hotels de luxe. Es discuteix un pla per guanyar centenars d'hectàrees al mar a la badia de Kowloon...

Però la realitat té una altra cara. Les inversions a llarg termini, estan de baixa. Els inversors volen recuperar els diners a tres o cinc anys vista, perquè el 1994 comença a veure's com data fatídica, l'inici de la gran por. S'han donat inclús casos d'inversors que han venut les seves indústries per llogar-les tot seguit per un curt termini. Les inversions hongkoneses a Taiwan van ser els cinc primers mesos de 1986 superiors en un 60 per cent a les del mateix període de l'any anterior, i també han augmentat les fetes al Tercer Món i als països industrialitzats: en aquests moments, per exemple, Hong Kong és el primer inversor estranger a l'Illa Maurici.

La simbiosi Xina-Hong Kong pot beneficiar a tots

Mentrestant, la Xina ha prosseguit la seva penetració a la colònia. Des del 1979, el Banc de Xina i les seves filials han accelerat la seva expansió i avui sumen el 20 per cent dels depòsits del territori. La seva influència política ha augmentat de forma paral·lela i els seus directius confien jugar-hi un paper pri-

La colònia britànica de Hong Kong viu un inexorable compte enrere que acaba l'1 de juliol de 1997. Aquest dia, segons els acords signats entre els governs de Londres i Pekín, la colònia es reintegrarà a la República Popular de Xina.

Jaume Bartrolí (Hong Kong)

Una altra cara de la realitat.

mordial en la transició cap al 1997. Les inversions xineses també creixen: amb 90.000 milions de pessetes, la República Popular ha superat els EUA com a primer inversor estranger.

Les raons d'aquesta penetració són discutides a Hong Kong. Per a uns, van encaminades a contrarestar la retirada de capital estranger i evitar un pànic d'incalculables conseqüències. Per a altres, són senzillament per aprofitar els bons negocis que s'hi poden fer, i recalquen que les inversions xineses han anat cap al turisme, els hotels i els transports, que ofereixen ràpids beneficis, i no pas cap a la indústria, sector molt més vital per al futur.

Sigui com sigui, són molts els que temen que el règim comunista xinès vagi adquirint el control damunt la colònia mitjantçant les seves inversions massives i que veuen amb mals ulls la invasió de quadres i directrius del continent, que treballen a les més de mil firmes avui controlades per Pekín. Però, en el fons, tota penetració xinesa no fa sinó avançar cap a una simbiosi que de segur farà menys traumàtica l'arribada de 1997.

Hong Kong i la Xina es necessiten i tenen molt a donar-se mútuament. Hong Kong pot ajudar de forma fonamental a la modernització iniciada pel continent. És ja la seva principal font de divises i d'intercanvi comercial. Per a les empreses continentals serveix cada vegada més com a base de contactes i expansió cap a ultramar i per agafar experiència en el món financer. Per la seva banda, Hong Kong espera que l'obertura de l'enorme mercat continental el podrà ajudar a fer les inversions en investigació i altes tecnologies, necessàries per a mantenir la competitivitat amb Corea del Sud, Taiwan i Singapur. Viatjant per Canton i per la província del Fukien és fàcil comprovar l'obertura de petits negocis —restaurants, hotelets, comerços per part de hongkonesos atrets per les facilitats donades als inversors per Pekín. A Xamien hi ha una universitat per a xinesos d'ultramar plena d'estudiants de Hong Kong. I tota la Xina és plena de joves de la colònia que viatgen per conèixer el seu antic i a la vegada futur país. El camp que se'ls hi obre el dia de demà és immens. Si tot va bé, seran ells, gràcies a la seva superior preparació i experiència, els cervells encarregats de gestionar l'economia d'un gegant de 1.200 milions d'habitants en ple creixement econòmic.

El carrer no ho veu clar

La gent del carrer, però, no ho té clar. Vaig conèixer una noia que dubtava entre comprar-se un apartament o invertir els seus estalvis a la borsa. Al final va fer la segona cosa, perquè, com va dir, ¿qui li garantia de què li podria servir un pis després de 1997?. Diverses enquestes recents mostren que només l'11 per cent dels residents són

Hong Kong pot ajudar de forma fonamental a la modernització del continent.

«molt confiats» sobre el futur després de 1997. Encara es formen cues als consolats dels països que ofereixen facilitats per immigrar. Un passaport del Paraguai costa 900.000 ptes. Els estats de la Micronèsia els venen a 1.800.000 ptes. Inclús la restrictiva Austràlia obre les portes als hongkongnesos que inverteixin 3.200.000 ptes. en un negoci. Deu mil residents de classe alta o mitjana emigren cada any a països occidentals. La resta esperen, tal com he sentit a dir en més d'una ocasió, per tal de guanyar prou milions per a comprar-se un passaport i anar-se'n.

La gent s'estima més no parlar-ne, viure-hi com si res, però l'anietat es manté: ¿és sincer el règim comunista quan parla d'«un país, dos sistemes»? la qual cosa és el mateix que preguntar-se: ¿és definitiva l'actual política reformadora xinesa?, ¿sobreviurà el seu impulsor, Deng Xiaobing? Els dirigents econòmics i polítics del territori es mostren públicament tranquil·litzadors, assenyalant que, una vegada tastat el gust pels diners i el progrés econòmic, la Xina no farà marxa enrere. Els mitjans de comunicació —sotmesos pels britànics a una estricta censura en tot el que sigui crítiques a Pekín, alarmisme davant el futur o

pornografia, són també tranquil·litzadors. Però el dubte queda, i residents, empresaris locals, inversors estrangers, i inclús els governs i financers dels països veïns —prestos a prendre el relleu si Hong Kong deixa la plaça buida— estan atents a qualsevol indici sobre el que suposi el futur.

Aquest estiu passat va proporcionar un d'aquests indicis. Al juliol, el govern xinès va anunciar la construcció de la segona central nuclear del país, amb dos reactors, a Daya Bay, a només 50 km del centre urbà de Hong Kong. Acabava de tenir lloc l'accident de Txornòbil. La reacció va ser quasi unànime. Segons les enquestes, el 73 per cent dels hongkongnesos s'hi oposen. Un grup de pressió anticentral va recollir un milió de signatures en contra del projecte i les va portar a Pekín. Es succeïren les reunions de delegacions de Pekín i de Hong Kong, i el debat inclús va provocar una crisi a les institucions de la colònia. Però, al final, Pekín va anunciar que seguia endavant amb el projecte i que la central, que serà construïda per un consorci franco-britànic per 337.000 milions de pessetes (el major contracte estranger mai signat per la Xina), entraria en funcionament entre 1992 i 1993. Pekín

només es va comprometre a augmentar les mesures de seguretat fins a equiparar-les amb les exigides internacionalment i a garantir la presència de hongkongnesos a les comissions de control.

El debat sobre Daya Bay ha estat un test per a les futures relacions i el futur comportament de Pekín i, com va dir un diari de la colònia, ha deixat una «ombra de por» sobre Hong Kong. Alguns han dit que el debat ha servit per demostrar que només les mobilitzacions massives poden fer obtenir concessions de Pekín. D'altres s'han centrat en les crítiques al Consell Legislatiu de la colònia (en la major part nomenat per l'executiu), que se'n va desentendre i va votar en contra de discutir l'afer. L'endemà, la premsa es va preguntar com seria possible mantenir l'autonomia de Hong Kong després de 1977, amb l'actual sistema de govern, si ja ara els legisladors es plegaven als dictats i les pressions de Pekín. Arran d'aquest fet, han augmentat les demandes, de cara a la reforma del Consell Legislatiu prevista per a enguany, per instaurar l'elecció per sufragi universal i donar-li poders damunt de l'executiu, coses, ambdues, a les quals Pekín s'oposa. □